

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1652. usque ad annum 1662

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1779

VD18 90119185

§. 93. Censura Facultatis Theologicæ Lovaniensis contra quasdam Theses.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67372](#)

Sæc. XVII.
A C. 1662.

§. XCII.

Censura Facultatis Theologicæ Lovaniensis contra quasdam Theses.

*Argentre
Coll. Jud.
t. 3. p. 303.*

Non deerant quidam Medicæ Facultatis Professores, qui in Universitate Lovaniensi Cartesii sistema circa naturam corporis traderent: cum autem Romani Inquisitores id ægermine ferrent, nullum non movebant leviter, ut hanc novitatem eliminaret. Ea de re quidam Cardinalis Roma decima Maji literas dedit ad quendam Theologiæ Doctorem Lovaniensem, in quibus inter alia hæc habebat: Miror Lovanii grassari Philosophiæ Cartesianæ errores, qui sensim ad Atheismus inducunt: insuper Hieronymus Vichius, qui in Belgio Nuntii Apostolici vices agebat, die prima Julii Bruxellis ad Facultatem liberalium artium epistolam dedit, in qua eam vehementius perstrinxit, quod Philosophiam Cartesianam juventuti Catholicæ adeo principiosam tradi permitteret: nihilominus die nona Augusti Lovanii publice edebantur theses, in quibus Cartesiana, ut tum vocabatur, hærefis continebatur: Re comperta mox idem Hieronymus die vigesima septima ejusdem

dem Mensis ad Universitatis Rectorem Sæc. XVII.
has dedit literas:

A. C. 1662.

„Hortatus nuper fui venerandam
„Facultatem Artium, ut conaretur,
„Epicureis dogmatibus Cartesianæ phi-
„losophiæ oblistere, & antiquam Ari-
„stotelicam tueri doctrinam. Et ipsi
„quidem hortationem nostram plane
„lubentes amplexi, ita se facturos pro-
„miserunt. Licet autem monitum hoc
„pro omnibus generaliter, ac præser-
„tim pro medicis sufficere putavimus,
„en! tamen prodeunt Theses cum im-
„pertinentibus, vigesima nona Augusti
„die mane propugnandæ in schola me-
„dica, in quibus non agnoscantur in
„corporibus, nisi motus, quies, situs,
„figura, & magnitudo: quod videtur
„sacrosanctum altaris Sacramentum sub-
„vertere: argumenta, quæ brutis af-
„serunt animam, non esse probabilia:
„Dubium esse, an vivant bruta: Nihil
„esse sub cælo novi (seposita anima ra-
„tionali) videlicet (prout intelligi puto
„ab Authore) nullas animas, nullas
„qualitates de novo produci, quia nul-
„la sunt. Omitto laudes, quæ Carte-
„sio attribuuntur. „

„Cum itaque gliscenti huic malo
„remedium apponi oporteat, sedulo
„commendo Dominationi Vestræ, ut
„statim adhibito theologorum, alio-

Uu 3

rum-

Sæc. XVII. „rumque prudentium virorum Com.
A. C. 1662. „filio discutiat memoratas theses,
„quæ propositiones Cartesianis errori
„bus obnoxiae in eis reperiantur,
„theses ipsas, proscribere velit in
„tum, vel mandare, ut saltem propo
„sitiones, quæ Cartesii novitatem co
„tinent seu sapiunt, expungantur, pre
„stabunt in hoc Dominatio Vesta, &
„alma Universitas rem sanctissimo Do
„mino nostro pergratam, quem de
„stra vigilantia, operaque docebo.

Accepta hac epistola Decanus cœ
teros Universitatis Doctores convoca
vit, eisque hasce theses sedulo exami
nandas tradidit, petens, ut quampli
mum de iis suam proferrent sententiam.
Hi ergo unanimi suffragio cœserunt,
quasdam ex illis esse temerarias, toti
antiquitati insultantes, profana novitati
applaudentes, exoticas, in fide periculosa
intolerabiles; alias, ut falsas, infusas,
præsumptuosas, Venerandæ antiquitati
juriosas, erroneas, veritati Catholica
deique inimicas, conciliis adversas, scriptura
sacris & principiis fidei dissentaneas. Ali
quas ut insolenter superciliosas, docentias
contumeliosas, discentibus pernicioseas, erro
neas, scripturis, Conciliis, ac Patrio
diffonas. Ipsum denique Thesum Corp
spurciis, atque illecebrosis fæditatibus
respersum, ut neutiquam illæ potuerint ali
q[ue]s

que præsentissimo multorum scandalu-
m Sæc. XVII.
blice exponi, & in consertissimo omnigeno- A. C. 1662.
rum auditorum confluxu evulgari, ac cun-
ditis promiscue adventantibus distribui: ad-
didit præterea eadem sacra Facultas,
in Thesibus illis Cartesium non paucis
alioquin erroribus sanitati fidei Chri-
stianæ diffsonis obnoxium immerito ex-
tolli: errorum autem ipsius specimen
subjunxit, his verbis:

Primo. Per substantiam nihil aliud
intelligere possumus, quam rem, quæ ita
existit, ut nulla alia indigeat ad existen-
dum, & quidem substantia, quæ nulla pla-
ne re indigeat, unica, tantum potest intel-
ligi, nempe Deus, alias vero omnes, nisi
ope concursus Dei existere posse percipimus.
Et postea possunt autem substantia Corpora-
rea, & mens sive substantia cogitans creata
sub hoc communi conceptu intelligi, quod
sint res, quæ solo Dei concursu egent ad
existendum. Contra has propositiones
sacra Facultas Theologica, hanc dedit
censuram: ex eo consequens est, quod præ-
ter animam rationalem non detur ulla for-
ma substancialis, ne quidem in brutis &
plantis: quod etiam variis locis innuit.

Secundo. Omnino repugnat, dari ac-
cidentia realia, quia quidquid est reale, pot-
est separativ ab omni alio subjecto existere,
quidquid autem ita separativ potest existere,
est substantia, non accidentis. Nec refert,

U u 4   quod

Sæc. XVII. quod dicatur, accidentia realia non nat.
A. C. 1662. raliter, sed tantum per divinam potentiam
 a subjectis suis sejungi; nihil enim est aliud
 fieri naturaliter, quam fieri per potentiam
 Dei ordinariam, quæ nullo modo differat
 ab ejus potentia extraordinaria, nec aliud
 quidquam ponit in rebus, adeo ut, si omni
 id, quod naturaliter sine subjecto esse possit
 sit substantia; quidquid etiam per quantus
 vis extraordinariam Dei potentiam possit
 esse extra subjectum, substantia est enim
 dum, de his sic censuit Facultas Sacra.
Ex hoc consequens est, non remanere acce-
dentia panis & vini sine subiecto in Euc-
charistia.

Tertio. *Extensio Corporis est attribu-*
butum ejus naturam essentiamque con-
situens.

Quarto. *Cognoscimus præterea, hunc*
mundum sive substantię corporeę Universi-
tatem nullos extensionis suę fines haberet.

Quinto. *Hincque etiam facile colligi*
potest, atque omnino, si mundi essent infi-
niti, non posse non illos omnes ex una &
eadem materia constare, nec proinde plurimi
sed unum tantum esse posse. Has proposi-
tiones omnes sacra Facultas damnavit.

§. XCIV.

Sæc. XVII.
A. C. 1662.

§. XCIV.

*Tumultus Romæ contra Gallos
excitatus.*

Hoc item anno inutiles prorsus con- *Palat. in*
tentiones Alexandrum VII. Papam, vita *Ale-*
Curiamque Romanam fatigabant, & *xand. VIII.*
quietem publicam in maximum discri- *pag. 614.*
men mutuumque bellum pene addu- *Demarets*
cebant: jam dudum enim instigante *Hift. p. 280.*
Mazarino inter Alexandrum Papam & *de Louis*
Ludovicum Franciæ Regem simultates *XIV. l. 25.*
fervebant, mortuo autem hoc *Cardi-* *& 26.*
nale Rex cum hoc Pontifice in gratiam *Priorat. hift.*
rediturus, Crequium Ducem Romam *p. 2. l. 2.*
Legatum decrevit. Hic autem, ne *p. 116.*
dexteram cedere cogeretur, Piccolo-
minium Apostolicum in Galliis Nun-
tium visum ire ac valedicere recusabat:
hujus obsequii neglectu irritatus Nun-
tius, præmissis Roman literis Ducem
tanquam elati animi Virum, suos vero
comites velut homines morum licentia
infames depingebat. Advenerat tan-
dem Roman Crequius, quin tamen
Pontificis Agnatos salutare vellet, nisi
hi Legato in urbem solemnni pompa in-
gresso obviam irent: Paulopost ante
Palatum Farnesianum, quod Crequius
incolebat, multi ad triremes damnati,
a lictoribus ducebantur, ac quædam

Uu 5

vi-

